

ter se izživlja v strastnih činih zagrizenosti. In vprav v tem je kazen za nemoralno ponemčevanje, ki ga je vršila in ga vrši Avstrija med koroškimi Slovenci. Človek, zvest svoji narodnosti, je tudi zvest svoji državi, ki v njej prebiva. Potujčenec pa ni nikomur zvest. Potujčevanje, ki se vrši na Koroškem po šolah in že tudi po cerkvah, je ločilo nad slovenskim narodom, ki se je že začel

maščevati nad samo državo. Ali bo Avstrija vendar končno uvidela, da se s turškimi metodami pojaničarjenja ne ustvarjajo značajni in zvesti državljani? Ako se Avstrija v svoji borbi za svojo samobitnost proti hitlerizmu sklicuje na načelo pravičnosti, kako more Slovincem, ki jim je mednarodnopravno zajamčena narodna samobitnost, zanikati vse njihove narodne pravice?!

IZ RAZNIH DRŽAV

V NAŠI DRŽAVI.

Zdravniška spričevala za poroko. Zakon o zatiranju spolnih bolezni z dne 28. marca 1934, ki nosi podpis ministra socialne politike in narodnega zdravja Ivana Pucelj ter sta ga narodna skupščina in senat sprejela meseca februarja 1934, določa v členu 9 naslednje: Moški, ki stopa v zakon, mora izročiti na poroko pristojnemu oblastvu zdravniško potrdilo, iz katerega je razvidno, da ne boluje na spolnih boleznih, ki so: sifilida, gonoreja (kapavica) in mehki čanker. Zato mora zdravnik vsakemu ženinu vzeti kri, ki jo potem preizkusijo na higienskem zavodu, odnosno zdravstvenem domu v Celju in Mariboru. Preiskavi je podvržen samo ženin, ne pa nevesta. Zdravniško spričevalo na dan poroke ne sme biti starejše kot 10 dni. To bo dalo povod mnogim neprilikam, ker se oklici morajo izvršiti 15 dni pred poroko. Tako sta ženin in nevesta prisiljena, da se data najprej oklicati, potem še le gre ženin po zdravniško spričevalo. Če izpade pregled zanj neugodno, je poroka sredi oklicev razdrta. Nedostatek je tudi v tem, ker zdravnik s svojim spričevalom lahko prepreči poroko, ne more pa preprečiti priležništva. Bati se je, da se bodo divji zakoni še bolj pomnožili kot sedaj, ako ne bode posegel vmes poseben zakon. Za zdravniško potrdilo mora ženin plačati 20 Din državne in 5 Din banovinske takse v kolekih; tega ni oproščen nikdo, če tudi spričevalo samo izdajejo državni in samoupravni zdravniki siromašnim brezplačno. Poleg tega je treba plačati za preiskavo krvi 50 Din, za zdravniško potrdilo pa pristojbina 60 Din. Če prinese ženin ubožno spričevalo, plača občina takso za preiskavo krvi in tudi pristojbino za zdravniško spričevalo.

Avstrijski begunci v naših taboriščih. Na naše ozemlje se je zatekel 1001 nar. socialist. V Varaždinu je vseh hitlerjevcev 509. Med temi je pripeljal po neuspelem puču preko naše meje pri Dravogradu inženier Wels 309 mož, 18 avtobusov, 12 tovornih in 6 osebnih avtomobilov, 400 pušk, 6 strojnic, 500 bajonetov, 60.000 nabojev ter še raznega drugega vojnega materijala. Dalje je v taboru v Belovaru 319 mož in v Požegi 173.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Iz pomirjene Avstrije. V Avstriji vlada tudi zopet red ter mir. Avstrijska vlada je ukrenila, da se ukinejo s 1. avgustom plače vsem državnim uradnikom, ki so

se udeležili zadnjega upora. Dalje je že izšla poseben zakon o zaplembi premoženja vsem, proti katerim je naperjeno sodno postopanje radi udeležbe pri zadnjem puču. Ako bo proti na odgovor pozvanemu opuščen sodno postopanje, ali bo odpušen iz koncentracijskega taborišča, dobi nazaj zaplenjeno premoženje. Iz predvidenih zaplemb se bodo krili stroški za vzdrževanje koncentracijskih taborišč in za odškodnine žrtvam, ki so padle v bojih z uporniki. Proti tej odločbi ni priziva in stopi zakon takoj v veljavo. — Vlada je odredila aretacijo voditelja avstrijskih socialnih demokratov dr. Rennerja, ki je bil zaprt ob priliki februarskih nemirov, a že zopet na svobodi. — Avstrijskemu poslaniku v Rimu dr. Rintelenu, ki je bil določen za slučaj posrečenja puča za kancelarja, so inili dve tretjini plače in pride pred izredno sodišče radi veleizdaje. — Na Dunaju sta bila obešena takoj po obsodbi oba Dollfussova morilca. V Innsbrucku je bila izvršena smrtna obsodba nad nekim Wurnigom, ki je dajal odgovor radi umora višjega policijskega svetnika Hickla.

Dr. Rintelena, bivšega avstrijskega poslanika v Rimu in za slučaj posrečenja puča določenega kancelarja, je zadela v jetniški bolnici kap, da je ohromel po eni strani in ne more govoriti. Zaslisevanje enega glavnih krivcev v zadnjem uporu je sedaj onemogočeno.

Nemški predsednik Hindenburg preminul — Hitler novi predsednik. Po daljšem bolehanju je umrl na svojem gradu Neudeck v Prusiji dne 2. avgusta ob 9. uri dopoldne maršal Hindenburg, predsednik Nemčije, v visoki starosti skoraj 87 let, katere bi bil dopolnil dne 2. oktobra. Hindenburg je bil predsednik od 12. maja 1925 naprej

in vojnzaslužna osebnost, ki je vplivala na Nemce pomirjevalno. Zadnjim izdihom predsednika je prisostvoval kancelar Hitler, Hindenburgov sin Oskar in oba nečaka. Komaj je bil Hindenburg mrtev, je sklenila nemška vlada dva paragrafa vsebujoči zakon, po katerem se združita službi predsednika in kancelarja v eni osebi in preideta na Hitlerja, ki bo določil svojega namestnika v vladi. Omenjeni zakon je stopil v veljavo v trenutku Hindenburgove smrti. Volitev novega predsednika je vlada odklonila z izgovorom, da bi bile predsedniške volitve pod sedanjimi notrajne- in zunanje-političnimi razmerami neprikladne. Nemški vojni minister general Blomberg je koj oskrbel, da je vojska prisegla Hitlerju kot novemu predsedniku nemške republike.

Pogreb rajnega predsednika se je vršil dne 7. t. m. Truplo so položili v grobnico pod spomenikom v Tannenbergu, kjer je izvojeval Hindenburg nad Rusi v svetovni vojni odločilno bitko. V imenu nemškega naroda se je poslovil od maršala Hitler. Ko so spustili krsto v grobnico, je bil za nekaj časa po vsej Nemčiji ustavljen promet in zazvonili so vsi zvonovi po državi. Pogrebnim slovesnostim so prisostvovali zastopniki vseh nacionalnih organizacij Nemčije. Poleg vlade so bili polnoštevilno zastopani generali, admirali in zastopniki raznih držav.

Ljudsko glasovanje v Nemčiji za Hitlerja. Kakor omenjamo zgoraj, je izdala vlada takoj po Hindenburgovi smrti zakon, po katerem postane Hitler Hindenburgov naslednik na predsedniškem mestu. Kancelar Hitler je v smislu zakona o združitvi predsedniške in kancelarske službe prevzel koj vso najvišjo oblast v državi. Združitve obeh oblasti v eni osebi je zadela celo v narodno-socialističnih vrstah na odpor in radi tega je zaprosil Hitler notrajnega ministra, naj odredi vlada ljudsko glasovanje, ali naj bo Hitler predsednik in kancelar. Vlada je sklenila dne 3. avgusta, da se bo vršil plebiscit v nedeljo dne 19. avgusta t. l. in sicer v obliki, da potrdi glasovanje zakon, ki ga je sklenila vlada dne 2. avgusta in ki se nanaša na prenos dveh najvišjih oblasti na eno osebo — g. A. Hitlerja.

PO SVETU KATOLIŠKEM

Bela kuga. Na Madžarskem jako razsaja bela kuga — preprečenje spočetja otrok ali odstranitev človeškega ploda. Madžarski ljudski življenj je začel nadoovati na lastnem narodnem ozemlju. So vasi, v katerih so Madžari samo stari ljudje, mladine pa ni, ker ti ljudje niso hoteli imeti otrok. Nedavno so časniki poročali, da je izumrl ves madžarski življenj v vasi Hidaš. Stare domače družine so vse propadle, v njihovih hišah pa sedaj gospodarijo priseljenci, po večini Nemci. Propadle madžarske obitelji so bile protestantske vere, ki nimajo toliko moči, da bi krotila v ljudeh

strast, sebičnost, samopašnost, uživanja-željnost. Protestantovska religija ni mogla dati tem ljudem nobene verske vzgoje. Ker slabi zgledi vlečejo, so se tudi mnogotere katoliške madžarske familije podale na to pot. Ni sicer njihovo geslo: »Brez otrok«, kakor pri protestantih; vendar se držijo za ljudsko skupnost in njeno porast nevarnega gesla: »Samo eno dete, k večjemu dvoje!« »Hrvatska Straža« (katoliški dnevnik, ki izhaja v Zagrebu) pripominja k temu žalostnemu pojavu: »Tudi pri nas je bela kuga razširjena vprav v najbolj plodonosnih krajih.« Slovenci, ki smo maloštevilni narod, moramo biti skrbno na straži, da tudi nas ne zaloti strašna bela kuga!

Misijonarji — žrtve solnčarice. V raznih krajih po posameznih delih sveta

je letos bila izredna vročina. Zemlja izsušena. Ozračje brez vlage. Ko ogenj pekoči žarki so razgrevali kamenje in pesek, da je bilo kot v razbeljeni peči. Tako je v letošnjem poletju bilo v nekaterih pokrajinah Kitajske. Vročina je zahtevala tudi človeške žrtve. Dosti jih je umrlo kot žrtve solnčarice. Med njimi ponajveč tujci, ki niso vajeni take klime. Tako so na Kitajskem, in sicer v misijonski postaji Jenčoufu, umrli kot žrtve strašnega vročinskega vala vsled solnčarice 3 misijonarji Nemci, ki pripadajo misijonski hiši sv. Severina v Fürstenfeldu na Nemškem Štajerskem. Junaki na bojišču za čast božjo in zveličanje duš. Ni dvoma, da bodo v verzeli, ki je nastala z njihovo smrtjo, stopili drugi, ki so prešinjeni z istim duhom navdušenja in požrtvovalnosti. Prav kmalu bo zopet odpotovalo iz Evrope 81 misijonarjev, da stopijo v veliko fronto svetovnega misijona. Med njimi je 56 duhovnikov in 25 bratov-laikov. Na njih težkem potu jih spremljajo molitve tistih, ki z molitvami, dobrimi deli in darovi podpirajo veliko misijonsko misel.

Za Parije v Indiji. Pretekli mesec je molitveni namen za misijone bil posvečen Parijem v Indiji. Vladajoča kasta v Indiji so arijski Hinduji, ki tvorijo višje kaste ljudstva. Podjarmljeni praprebivalci pripadajo nižjim kastam. Med njimi so najbolj zaničevani Pariji — nedotakljivi. To poimenovanje ni morda od časti, ki jo uživajo, marveč od preziranja, ki so mu izpostavljeni. Višje kaste tako prezirajo Parije, da poslednji ne smejo v skupne molitnice, skupne bolnišnice, skupne šole, niti ne smejo z drugimi uporabljati skupne vodnjake. Gandi se, kakor je znano, zelo zavzema za Parije, da bi premostil brezdnost »nedotakljivosti«, ki zija med njimi in višjimi kastami. Ako bi se mu to posrečilo, bi to bil velik uspeh za hinduizem — indijsko pogansko vero, koje pristaš je tudi Gandi. Med Pariji in vobče med nižjim ljudstvom v Indiji je veliko sprejemljivosti za krščanstvo. Večina indijskih kristjanov pripada nižjim kastam. Tukaj je ugodno polje za katoliške misijone. Razne misijonske družbe tukaj delujejo: milanski misijonarji, ameriški jezuiti, frančiškani iz misijonišča za Indijo pri Meppenu, usmiljene sestre blaženega Jerneja Capitanio, angleške gospodične iz München-Nymphenburga in

drugi. So pa tudi velike ovire, ki otežujejo delo misijonarjev. Predvsem je to, kakor že rečeno, hinduizem, ki nastopa ter se povsod ponuja kot nacionalna religija. Velike težave delajo prodirajočemu krščanstvu vsi ljudski izkoriščevalci: veleposestniki in oderuhi. Ker se katoliška vera povsod postavi ob stran tlačnih, izkoriščenih in siromakov, se oderuhi postavljajo proti njej. Da bi preprečila popolno osiromašenje praprebivalstva vsled nečloveškega odiranja veleposestnikov in oderuhov, je vlada njihova naselja v gozdnem ozemlju proglasila kot zaščitno ozemlje. Radi te odredbe je misijonarjem onemogočeno ustanoviti v zaščitnem ozemlju stalne naselbine. Zato ustanavljajo na meji zaščitnega ozemlja stalna oporišča, odkoder opravljajo dušnopastirsko službo. To pa je združeno z velikimi težavami, ker morajo misijonarji in sestre stanovati v bornih bajtah domačinov ter z njimi deliti bedno hrano in je tudi klima in vreme za Evropejce jako neugodno. Vse pa prenašajo voljno in vdano z namenom, da bi te preproste ljudi s toliko lepimi, naravnimi svojstvi rešili hinduizma ter med njimi zgradili pravo narodno cerkev.

Nesreče.

Strašna nesreča. Pri št. Danijelu n. Prevaljami je prelił dveletni otrok posestnice Katarine Pavlič lonec vrele juhe po sebi in je umrl na opeklinah.

Utonil je v Mariboru v Dravi letos kot tretja žrtev Viljem Pauman, učenec meščanske šole iz Pobrežja.

Kravo je ubila strela na Teznu pri Mariboru na paši.

Ogenj v Vuzenici. Dne 31. julija opolnoči je izbruhnil strahovit ogenj pri krčmarju Jezeršek, poprej Šebrek v Vuzenici. Ogenj je uničil gospodarsko poslopje z opremo, krmo, zgorela sta prešnica in keglishe. Težko ranjena je prejšnja posestnica, ki je stanovala v gospodarskem poslopiju in je padel na njo zid.

Otrok utonil v gnojnici. V Zgornjih Jablanah v občini Cirkovce pri Pragerskem je utonil v gnojnici 3letni Franček Potočnik.

Udar strele je zanetil na Sladki gori gospodarsko poslopje posestnika p. d. Praha. Dobri ljudje so obvarovali stanovanjsko hišo.

Usodepoln skok. Pri skoku iz ljublj. tramvaja se je v nedeljo dne 5. avgusta smrtno-nevarno poškodovala Marija Ribič, doma iz Moravč.

Požar uničil 13 poslopij. V Stavči vasi, občina Dvor v gornji Krški dolini, je uničil ogenj julija in septembra leta 1932 skupno 34 poslopij. Sedaj koncem julija je pogorel oni del vasi, ki je preostal pri zgoraj omenjenih požarih in so tokrat uničena vsa s slamo krita poslopja, katerih je še bilo 13. Goreti je začelo nad kaščo hiše števil. 13, od tam se je razširil ogenj na druga poslopja 4 posestnikov. Škoda znaša 60.000 Din, skupna zavarovalnina 32.000 Din. Gre za požig.

Huda posledica udarca strele. Dne 1. avgusta krog 7. ure zjutraj je udarilo med nevihto v hlev Jožefa Trudna, po domače Blažovega, posestnika v Podcerkvi v Starem trgu pri Ložu. Zgorelo je osem poslopij. Trudna je upepeljena cela domačija. Dvema sosedoma so zgorela gospodarska poslopja s pridelki, krmo in raznim orodjem. Gasilci so preprečili še večjo nesrečo. Zavarovalnina je neznatna.

Razne novice.

Mariborski teden je bil slovesno odprt v soboto dne 4. avgusta.

Težkoče pri izvozu ranih jabolk. V našem listu smo že razložili, kako je bil zadnji kongres sadjarjev in sadnih izvoznikarjev v Mariboru le prazna pena resolucij, ki bodo ostale na papirju. Vse resolucije so bile osredotočene proti monopolizaciji sadnega izvoza, a se je zgodilo baš nasprotno! Že ob zaključku sadnega kongresa je prodrila v javnost bridka vest, da je dobila dovoljenje in kredite od Narodne banke za sadni izvoz iz naše države v Nemčijo

NOVICE

Osebnosti.

40letni mašniški jubilej je obhajal 5. avgusta vsem znani pisatelj F. S. Finžgar, župnik v Trnovem v Ljubljani. Naše častitke!

Srebrnomašniki. Srebrno sv. mašo so obhajali v Vojniku pri Celju pri ondodenem g. župniku gospodje, ki so bili posvečeni leta 1909. Jubilanti so: Anton Lussbacher, župnik v Vojniku; dr. Ivan Žagar, stolni kanonik, Marko Škofič, župnik na Kapeli pri Radencih, in Mart. Erhartič, župnik pri Sv. Jakobu v Slov. goricah.